

مناقشه دولت و مجلس بر سر سود سهام عدالت

علی کاشی – اخبار بانک، بورس، بیمه

آشنایی با مفاهیم اقتصادی

■ بیمه پول چیست؟

بیمه پول یکی از رشته‌های بیمه‌ای زیر مجموعه بیمه باربری است که در آن انواع وجوه نقد مانند اسکناس، مسکو کات و ارز و وجوه غیرنقد شامل انواع چک، سفته، اوراق قرضه و سکه‌های طلا تحت پوشش بیمه قرار می گیرد. بیمه‌گر در چار چوب شرایط بیمه‌نامه پول تعهد می‌کند، زیان‌هایی که بر اثر بروز سرقت (مسلحانه) و حادثه (آتش‌سوزی، انفجار، سیل و ...) به پول موجود در صندوق (بانک‌ها، مؤسسات مالی و...) یا در حال جابه‌جایی وارد می‌شود، جبران کند. به‌طور کلی بیمه پول به دو رشته پول در گردش و پول در صندوق تقسیم می‌شود. بانک‌ها، مؤسسات و شرکت‌ها برای انتقال پول از دفاتر خود به بانک‌ها و واحدهای تابعه یا بالعکس و یا مقصدهای مختلف در داخل شهرها و بین شهرها در سراسر کشور در قبال خطرات مختلف احتیاج به بیمه وجوه در راه دارند. در این نوع بیمه، بیمه‌گذار متعهد می‌شود که تمامی نقل و انتقالات پول را قبل و یا بلافاصله بعد از حمل سریعاً به اطلاع بیمه‌گر برساند و طی این اعلامیه مبدأ، مقصد، مقدار پول نقل مکان یافته را قید کند و بیمه‌گر طبق اطلاعیه‌های ارسالی و براساس مقدار واقعی مجموع پول‌های نقل مکان یافته با صدور گواهی حمل مراتب را تأیید می‌کند. بانک‌ها، مؤسسات و شرکت‌ها موجودی نقدی خود مانند وجه نقد و اوراق بهادار و مسکو کات را در تمام مدت شبانه‌روز در مقابل خطرات و حوادث ناشی از دزدی مسلحانه یا غیر مسلحانه (با شکستن حرز) تصرف، قهر و تهدید، آتش‌سوزی، انفجار، سیل، زلزله، شورش اغتشاب و اغتشاش در محدوده جغرافیایی کشور بیمه می‌کنند. نرخ حق بیمه وجوه در صندوق با توجه به میزان وجوه و ارزش اوراق بهادار و مسکو کات، نوع صندوق و محل استقرار آن از نظر منطقه جغرافیایی و نحوه حفاظت از صندوق (تعداد نگهبانان و محافظین ساختمان) تعیین می‌شود. (منبع:لیبنا)

طنز اقتصادی

■ سرعت گردش پول

تعریف: سرعت گردش پول به زبان ساده عبارت است از تعداد دفعاتی که پول در یک دوره زمانی معین دست به دست می‌شود.از همین تعریف ساده و یک خطی هم به سادگی می‌توان متوجه شد که سرعت گردش پول یک اصطلاح اقتصادی خارجی است چون پول در ایران پول چرک کف دست است و ما خیلی به پاکیزگی دست‌های مان اهمیت می‌دهیم پول را جیب به جیب می‌کنیم.

انواع

سرعت گردش پول حلزونی: این نوع سرعت گردش پول بیشتر مربوط به زمانی می‌شود که هنوز ماه به نیمه نرسیده و حقوق شما به‌انتظار رسیده و دقیقاً از آن به بعد روزهای ماه با سرعت حلزون سپری می‌شوند، اما شما نگران نباشید، چون حلزون حاوی الاستین است و برای پوست خوب است.

سرعت گردش پول حلقوی: این مدل گردش پول زمانی اتفاق می‌افتد که شما پول خود را وارد یک حلقه حلقوی می‌کنید به این صورت که شما حقوق را از شرکت می‌گیرید و آن را به عنوان اجاره بها به صاحبخانه پرداخت می‌کنید بعد صاحبخانه شما هم پول را به عنوان مالیات به دولت می‌دهد و بعد دولت تصمیم می‌گیرد همان پول را به عنوان یارانه تولید به محل کار شما تزریق کند؛ اما دولت یارانه تولید را نمی‌دهد...

سرعت نور گردش پول: یک روز بعد از دریافت حقوق که تا به خودتان می‌آیید متوجه می‌شوید کمتر از یک سوم حقوق‌تان باقی مانده است که آن هم پول شارژ ایرانسل مخاطب خاص‌تان می‌شود.

سرعت گردش پول در سایر کشورهای جهان

چین: در چین کلا خبری از سرعت گردش پول نیست بلکه هر چه سرعت هست می‌رود به صادرات کالا‌های چینی برای بقیه کشورها...

آمریکا: سرعت گردش پول در آمریکا به دو دلیل خیلی بالاست. اول بخاطر اینکه بانک جهانی دم دست آنهاست، و دیگر اینکه بقیه کشورها را تحریم می‌کند و سرعت گردش پول آنها کم می‌شود.

کشورهای عرب حوزه خلیج فارس: سرعت گردش پول در این کشورها به سرعت اکتشاف، حفر، برداشت و فروش نفت بستگی دارد.

تایلند: سرعت گردش پول در تایلند شاید زیاد سریع نباشد اما کیفیت دارد...

ایران: در این کشور سرعت گردش پول نیست چون در ایران پول‌ها جیب به جیب می‌شود و یک نفر می‌آید و پول را از جیب بقیه به جیب خودش می‌گذارد یا همان نفر می‌آید و پول‌های مردم را از جیب آنها به جای دیگری منتقل می‌کند. پول است، دکل نفت که نیست...

تلفن تحریریه: ۶۶۴۳۵۶۹۲

تلفکس: ۶۶۴۳۱۰۲۲

تلفن سازمان آگهی‌ها: ۶۶۹۲۳۰۰۵ صندوق پستی: ۶۳-۱۸۵۰۱۴ آدرس دفتر نشریه: تهران، خیابان ستارخان، بین توحید و باقرخان، نیش‌کوخه شهید اکبریان آذر، پلاک ۵۷، طبقه ۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند:

مَنْ ظَلَمَ أَجِيرًا أُخِرَهُ أَحْبَطَ اللَّهُ عَمَلَهُ وَ حَرَّمَ عَلَيْهِ رِيحَ الْجَنَّةِ وَ إِنَّ رِيحَهَا لَيُوجَدُ مِنْ مَسِيرَةِ خُمُسِمَائَةِ عَامٍ

کسی که مزد اجیری را کم دهد، خداوند عملش را باطل می گرداند و بوی بهشت را که از مسافت پانصد ساله به مشام می‌رسد، بر وی حرام می‌کند.

(من لا یحضر الفقیه ج ۴، ص ۱۲، ح ۴۹۶۸ {شبهه این حدیث در امالی (صدوق) ص ۴۲۷})

مشاهیر اقتصادی جهان

باستیا افرادی را برای کار در این مزرعه خانوادگی استخدام کرد تا بتواند بر دلمشغولی‌های فکری‌اش تمرکز کند. مشتاقانه و با حرص کتاب می‌خواند و تقریباً در باره همه گونه‌های ادبیات با دوستانش گفتگو و مجادله می‌کرد. او بیشتر اوقات خود را به کار کشاورزی صرف داشت.
باستیا به عضویت انجمن ایالتی و نمایندگی مجلس موسسان فرانسه نیز درآمد، اما به دلیل بیماری بخش کوتاهی از زندگی خود را به فعالیت‌های سیاسی سپری کرد و در پنجاه و چهار سالگی از دنیا رفت.

■ نظریات اقتصادی باستیا

باستیا بر کارکرد بازار آزاد در هماهنگ‌سازی برنامه‌ها – درون مایه‌ای بنیادین در مکتب اتریش – یا می‌فشرد، چون اندیشه‌اش از برخی نوشته‌های آدام اسمیت و اقتصاددان بزرگ فرانسوی طرفدار بازار آزاد همچون ژان باتیست سه، فرانسوا کنت، دستو دو تراسی، شارل کنت، ریشار کانتیون (که در ایرلند زاده شد و در فرانسه سکنی گزید) و آنه رابرت ژاک تورگو تأثیر گرفته بود. دیدگاه باستیا در باب مالکیت از نظریات اقتصادی او در زمینه ارزش و ترقی تأثیر می‌پذیرد. از دید او نفع شخصی و امکان تصاحب و تملک محصول کار و کوشش بهترین مشوق و محرک انسان در تلاش معاش است. ولی با پیشرفت انسان از آنجا که حیطه فواید رایگان تنگتر

کلود فردریک باستیا

؟؟؟؟؟؟

کلود فردریک باستیا (۱۸۵۰–۱۸۰۱) اقتصاددان، قانون‌گذار و نویسنده‌ای فرانسوی بود که از مالکیت خصوصی، بازار آزاد و دولت محدود هواخواهی می‌کرد. شاید بتوان گفت بن‌مایه اصلی و بنیادین نوشته‌های باستیا این بوده که تا وقتی کارکرد دولت به حفظ جان، آزادی و مالکیت شهروندان در برابر دزدی یا هجوم دیگران محدود شود، بازار آزاد ذاتاً سرچشمه‌ای برای «همسازی اقتصادی» میان افراد خواهد بود. از نگاه باستیا اجبار دولتی تنها هنگامی پذیرفتنی است که پشتیبان «امنیت فرد، آزادی و حقوق مالکیت باشد و سایه عدالت را بر سر همه بگستراند».

■ پیشینه فکری باستیا

باستیا در ۱۰ سالگی یتیم شد و پدر بزرگ و مادر بزرگ پدری‌اش او را بزرگ کردند و آموزش دادند. در هفده‌سالگی مدرسه را برای کار در بنگاه صادراتی خانوادگی شان در شهر بایون ترک کرد و آن جابود که با مشاهده انبار‌های تعطیل شده، جمعیت رو به کاهش و افزایش فقر و بیکاری پدید آمده به میانجی محدودیت‌های تجاری، پلیدی‌ها و شرارت‌های نهفته در حمایت‌گرایی را بی‌واسطه آموخت. پدر بزرگش که در گذشت، ملک خانوادگی‌شان در مورگون به باستیای بیست و پنج ساله به ارث رسید و به این ترتیب توانست برای بیست سال بعد، همچون دانشمند و کشاورزی اصیل زاده و متشخص زندگی کند.

معروف‌ترین بورس‌های جهان

بورس نزدک (NASDAQ)

بورس نیویورک، بازار NASDAQ کاملاً الکترونیکی است. این بورس همچنین اولین بازار سهامی بود که تبلیغ پررنگ و همه جانبه کمپانی‌های قابل خرید در این بازار را می‌کرد و در تبلیغات خود چنین بیان می‌کرد: بازار سهام نزدک بازار صد سال آینده است در سال ۱۹۸۵ شاخص NASDAQ ۱۰۰ معرفی شد. تا سال ۱۹۸۷ اکثر معاملات از طریق تلفن انجام می‌شد اما در جریان دوشنبه سیاه ۱۹۸۷ بازار باب‌ها به تلفن‌ها پاسخ نمی‌دادند و به همین دلیل سیستم انجام دستورات کوچک که شیوه‌ای الکترونیکی برای وارد کردن معاملات معامله‌گران بود برقرار شد.

بورس نزدک در طول شبانه روز ۶/۵ ساعت کاری را به خود اختصاص می‌دهد و از ساعت ۹ و ۳۰ دقیقه صبح به وقت محلی ایالات متحده (۱۷ به وقت تهران) تا ساعت ۱۶ به وقت محلی ایالات متحده (۳۰ قیقته بامداد به وقت تهران) فعالیت خود را ادامه می‌دهد.

میدان تایمز شهر نیویورک قرار دارد و به معنی «سامانه اعلام قیمت خودکار انجمن ملی معامله‌گران اوراق بهادار» است. در ابتدای تأسیس فقط یک کامپیوتر برای داده‌های اطلاعاتی داشت و ارتباطی بین خریداران و فروشندگان انجام نمی‌شد. نزدک دارای بیش از ۳۲۰۰ کمپانی شامل شرکت‌های ارتباطی و مخابراتی، حمل‌ونقل، خدمات مالی و... است بر خلاف بازار وال استریت و

امنیتی مانند سیستم کنترل برق ایالات متحده یا سیستم کنترل پروازاز حساسیت ویژه‌ای برخوردار است. البته این به آن معنا نیست که غیرقابل نفوذ است.

■ تاریخچه نزدک

نزدک در ۸ فوریه سال ۱۹۷۱ توسط National Association of Securities Dealers– NASD تأسیس شد و اولین بازار سهام الکترونیکی جهان نام گرفت. ساختمان نزدک در

حمایت بیمه‌ای در بخش کشاورزی می‌تواند مشکلات کشاورزان را در مراحل تولید محصولات بهبود ببخشد اما سال‌های اخیر صندوق بیمه محصولات کشاورزی نتوانسته پاسخ‌گوی نیاز کشاورزان در زمینه پرداخت خسارت‌ها باشد. اکثر کشاورزان به دلیل عدم پرداخت خسارت و با طولانی شدن پروسه پرداخت خسارت از عملکرد صندوق بیمه رضایت ندارند. عدم حمایت بیمه‌ها از کشاورزان و پرداخت به موقع خسارت به آنها در عمل باعث کاهش مساحت اراضی بیمه شده و تأثیر منفی در عملکرد بخش کشاورزی رابه دنبال داشته است. در پرداخت خسارت‌ها تأخیر صورت گرفته و این تأخیر ناشی از عدم تأمین اعتبار به موقع بود.

هانیه عاملی

هنوز هم بستر قانونی بر سر راه بانکداری الکترونیک مشکلاتی را ایجاد کرده است. با وجود تمام پیشرفت‌های صورت گرفته در داد و ستدهای عامیانه سند کاغذی نه تنها دارای ارزش است بلکه از لحاظ محاکم قانونی نیز پذیرفته شده است. این در حالی است که از لحاظ محاکم سند الکترونیکی پذیرفته نیست. از طرف دیگر باید بپذیریم که آشنا نبودن مردم با مسائل رمز از دیگر مشکلات بانکداری الکترونیک در ایران است. اگر همه این مشکلات را جمع‌بندی کنیم متوجه می‌شویم که بانکداری الکترونیک با مشکلات زیرساختی جدی روبه‌رو است. به نظرم هنوز هم جای فعالیت زیادی برای بانک‌ها در جهت معرفی خدمات الکترونیکی آنها هست.

اصغر حسینی

یکی از موارد مهم در زمان استفاده از تسهیلات بانکی شیوه محاسبه سوداست، اما این روزها سودی بانام بهره‌رمه مرکب موجب ورشکستگی بسیاری از تولیدکنندگان داخلی شده‌است. نبود نقدینگی کافی در بنگاه‌های تولیدی یکی از مشکلاتی به شمار می‌رود که موجب تعطیلی یا در آستانه ورشکستگی قرار دادن برخی از تولیدی‌های داخلی می‌شود و صاحبان این بنگاه‌ها جهت تأمین این کمبود مالی به سراغ دریافت تسهیلات از بانک‌ها می‌روند. اما در سرهای دریافت وام از یک سو و سودهای کلانی که باید پرداخت شود از سویی دیگر تولیدکنندگان را تحت فشار گذاشته و این روزها علاوه بر این موارد بهره مرکب نیز به مشکلات این نوع تسهیلات اضافه شده است.

ناهید سپیدی

تلفن: ۶۶۷۹۱۳۶۵

لیتوگرافی و چاپ: گل آذین

آیین‌نامه اخلاق حرفه‌ای «اخباربانک» در سایت این هفته‌نامه به آدرس ذیل قابل رویت است.
www.Tejaronline.ir

هادی سیدآبادی